

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa M. W.
przeciwko S. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o zadośćuczynienie za krzywdę wywołaną mobbingiem i odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 czerwca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 31 marca 2016 r., sygn. akt XXI Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej 1800 zł (tysiąc
osiemset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z 28 września 2015 r. zasądził od pozwanej na rzecz powódki: 16 832,82 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę z tytułu mobbingu wraz z odsetkami ustawowymi od 16 listopada 2010 r. do dnia zapłaty (pkt 1); 8 416,41 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem (pkt 2); w pozostałym zakresie oddalił powództwo (pkt 3), rozstrzygając o kosztach postępowania (pkt. 4-8).

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z 31 marca 2016 r., na skutek rozpoznania apelacji wniesionych przez pozwaną oraz powódkę, zmienił wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że: oddalił powództwo o zadośćuczynienie za krzywdę

wywołaną mobbingiem, odpowiednio zmieniając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przed Sądem Rejonowym (pkt 1); w pozostałym zakresie oddalając apelację pozwaną (pkt 2); oddalił apelację powódki (pkt 3); rozstrzygnął o kosztach procesu w instancji odwoławczej (pkt 4).

Wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła w części, to jest w zakresie pkt 1, 3 oraz 4. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest art. 94³ § 1 - 4 k.p. przez niewłaściwe jego zastosowanie, polegające na przyjęciu, że przedmiotowy stan faktyczny nie uzasadnia zakwalifikowania go jako noszącego znamiona mobbingu oraz, że brak jest przesłanek do zasądzenia zadośćuczynienia od pracodawcy na rzecz powódki. Ponadto, zarzucono naruszenie przepisów postępowania, to jest; (-) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, co w konsekwencji spowodowało błędne przyjęcie, zarówno na etapie subsumcji jak i wyrokowania, że zachowania względem powódki nie nosiły znamion mobbingu; (-) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, łamiąc przy tym wskazania logiki, przejawiające się we wkroczeniu przez Sąd odwoławczy w sferę wymagającą wiadomości specjalnych i czynieniu w tym przedmiocie samodzielnych wniosków w oderwaniu do dowodu z opinii biegłej, mimo że nie powołano się na jej sprzeczność, niejasność, nierzetelności czy też niesprawdzalność; (-) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób uniemożliwiający pełną, efektywną i skuteczną kontrolę postawionych w nim tez, tj. braku odniesienia się w uzasadnieniu do wskazania powodów przemawiających za brakiem podstaw do podważenia wiarygodności zeznań świadków zawnioskowanych przez pozwanego.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała na rażące naruszenia zarówno prawa materialnego i proceduralnego. Według skarżącej zaskarżone rozstrzygnięcie „nie licuje z poczuciem elementarnej sprawiedliwości i nie piętnuje zachowań naruszających godność człowieka”. Skarżąca argumentowała, że celowe i świadome zachowania przełożonej powódki w sposób jaskrawy i oczywisty skierowane były przeciwko powódce oraz koncertowały się na uporczywym, długotrwałym jej nękanii, co spowodowało u powódki zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, poczucie poniżenia,

ośmieszania, odizolowania z zespołu współpracowników, a także było jednym z czynników wywołujących u powódki depresję, czego nie dostrzeżono w wyroku Sądu drugiej instancji fundamentalnie odmiennym od orzeczenia Sądu pierwszej instancji. Ponadto, zdaniem skarżącej, pomimo braku ku temu podstaw w materiale dowodowym arbitralnie i jednostronnie przychyłono się do twierdzeń i postulatów strony przeciwnej, nie podano jakimi względami przy tym kierował się skład orzekający i jakie czynniki o tym przesądziły, a także z powodu czynienia przez Sąd wniosków w sferze wymagającej wiedzy specjalistycznej, abstrahując od sporządzonej w tym przedmiocie opinii biegłej.

Pozwana, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, a także o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Przechodząc do oceny wniosku skarżącej o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, na wstępie celowym jest przypomnienie, że to samodzielne i odrębne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) ma wykazać, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Na etapie przedsądu ocenie podlegają, bowiem tylko wskazane podstawy przedsądu określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a nie podstawy skargi wskazane w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364). Jeżeli natomiast chodzi o rozumienie przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna wtedy, gdy bez pogłębionej analizy zastosowanych przez sąd przepisów prawa i bez wnikania w szczegóły postępowania dowodowego dla oceny naruszenia przepisów prawa, można stwierdzić zasadność przytoczonych podstaw kasacyjnych; oczywista

zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, LEX nr 898439). Oznacza to, że skarżąca, powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, powinna wykazać, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi – to znaczy wskazać w czym w jej ocenie wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Ponadto, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy wykazanie usprawiedliwionej podstawy, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania, skarżąca powinna wykazać kwalifikowaną postać tego naruszenia polegającą na jego oczywistości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej nie spełnia powyższych wymogów. Skarżąca nie wykazała rażącego naruszenia przepisów prawa, które uzasadniałoby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność. Wniosek taki wynika, z jednej strony, ze stopnia ogólności, w jakim sformułowano twierdzenie o rażącym naruszeniu przepisów prawa materialnego i proceduralnego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (skarżąca nie sprecyzowała, które przepisy prawa jej zdaniem zostały rażąco naruszone). Z drugiej – z analizy uzasadnienia zaskarżonego wyroku. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy wyjaśnił powody dokonania odmiennych ustaleń faktycznych w porównaniu do ustaleń faktycznych przyjętych przez Sąd pierwszej instancji - w tym odmowy przydatności zeznań świadków, na których oparł się Sąd pierwszej instancji dokonując ustaleń w przedmiocie mobbowania powódki przez przełożoną (tj. właściwie żaden ze świadków nie był naocznym świadkiem zdarzeń, na które się powoływali, a swoją wiedzę na okoliczność relacji powódki z przełożoną mieli z wcześniejszych rozmów z powódką), a także ustalenia przyczyn sprawczych zaburzeń adaptacyjnych powódki. W konsekwencji argumentacja skarżącej zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej stanowi polemikę z oceną materiału dowodowego dokonaną przez Sąd Okręgowy, co nie wystarcza dla wykazania rażącego, kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa. W tym kontekście, istotnym jest również zwrócenie uwagi, że w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalny jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., co

jednoznacznie wynika z art. 398³ § 2 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 marca 2009 r., I PK 194/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 281). Uwzględniając, zatem związek, jaki istnieje pomiędzy przesłankami przedsądu oraz podstawami kasacyjnym - przejawiający się w tym, że przesłanki przedsądu wymienione w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 oraz 4 k.p.c. stanowią rozwinięcie podstaw kasacyjnych i zmierzają do wykazania, z jakich powodów naruszenia przepisów wskazane w tych podstawach uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, LEX nr 898318) – zarzut rażącego naruszenia art. 233 k.p.c. nie może uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., a także § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 20 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804), oraz art. 108 § 1 k.p.c. – stosowanych w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.